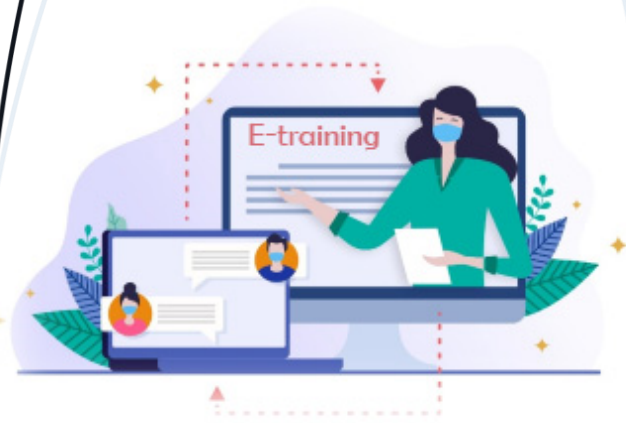

หลักสูตร วินัยและการรักษาวินัย

โดย สุพงษ์ ไพชนยนต์

๑. ความหมายและความสำคัญของวินัย

๑.๑ ความหมายของวินัย หมายความว่า เครื่องควบคุมพฤติกรรมของคน วินัยตามคู่มือการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ได้ให้ความหมายของวินัยไว้ว่า การควบคุมความประพฤติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผน เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ รักษาความลับของของทางราชการ ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาและรักษาชื่อเสียงของตน นอกจากนี้วินัยยังหมายถึงลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถจะควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัย

๑.๒ ความสำคัญของวินัย แยกได้ ดังนี้

- ๑.๒.๑) ความสำคัญของวินัยต่อส่วนรวม ทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีมีความเจริญก้าวหน้า หน่วยงานมีความมั่นคง บริการประชาชนด้วยความผาสุกก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในระบอบราชการ
- ๑.๒.๒) ความสำคัญของวินัยต่อตนเอง เจ้าหน้าที่ของรัฐมีวินัยทำให้ประชาชนที่มาติดต่อเกิดความเลื่อมใสศรัทธาจะช่วยส่งเสริมให้ตัวเรามีประสิทธิภาพ ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของงานลุล่วงไปด้วยดี มีความก้าวหน้าในการทำงานและการดำเนินชีวิต

๒. ขอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาวินัย

๒.๑ ข้าราชการ มีกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้

- ๒.๑.๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๒.๑.๒) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๒ ลูกจ้างประจำ มีกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้

- ๒.๒.๑) ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗
- ๒.๒.๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
- ๓) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๓ พนักงานราชการ มีกฎหมายที่สำคัญ ดังนี้

- ๒.๓.๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ๒.๓.๒) ประกาศคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ เรื่องแนวทางการดำเนินการทางวินัย

พนักงนราชการ พ.ศ. ๒๕๕๙

๒.๓.๓) ระเบียบกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยพนักงนราชการ

พ.ศ. ๒๕๕๙

๒.๓.๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

๒.๓.๕) กฎ ก.พ. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๖

๒.๔) จ้างเหมาบริการ กฎหมายที่สำคัญคือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์, สัญญาจ้าง เพราะ
จ้างเหมาบริการถือว่าเทียบเคียงได้กับเอกชนต่อเอกชน

๓. ข้อกำหนดวินัย การดำเนินการทางวินัย แยกเป็นกลุ่มการรักษาวินัยได้ ดังนี้

๓.๑) วินัยต่อประเทศชาติ สนับสนุนการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ผิดวินัยข้อนี้จะขาดคุณสมบัติการเป็นข้าราชการ มาตรา ๓๖ ก อนุ ๓ มีคำสั่งไล่ออก

๓.๒) วินัยต่อผู้บังคับบัญชา

๓.๒.๑) ข้าราชการต้องปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา การขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา
เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง คำสั่งนั้น
เป็นคำสั่งด้วยวาจา เป็นลายลักษณ์อักษร หรือกระทำการโดยวิธีอื่นที่แสดงให้เห็นว่า
ผู้บังคับบัญชาสั่ง การสั่งในหน้าที่ราชการอาจจะไม่ใช่หน้าที่การกำหนดตำแหน่งแต่เป็นหน้าที่
ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายและต้องอยู่ในงานราชการ คำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายไม่สั่งกระทำ
ผิดกฎหมาย คำสั่งในเรื่องส่วนตัว

๓.๒.๒) ข้าราชการต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาเป็นเหตุให้
เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๗)

๓.๒.๓) ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่กระทำการข่มผู้บังคับบัญชา

๓.๓) วินัยต่อเพื่อนร่วมงาน

๓.๓.๑) ข้าราชการต้องสุภาพเรียบร้อย รักษาความสามัคคีช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ

๓.๓.๒) ข้าราชการต้องไม่ทำอย่างใดที่เป็นการกลั่นแกล้ง กดขี่ หรือข่มเหงกันในการปฏิบัติราชการ

๓.๓.๓) ข้าราชการต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

๓.๔) วินัยต่อประชาชน

๓.๔.๑) ข้าราชการต้องให้การต้อนรับ ให้ความสะดวกเป็นธรรม สงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ
ราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน

๓.๔.๒) ข้าราชการต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยาม กดขี่ หรือข่มเหงประชาชนผู้ติดต่อราชการ การกระทำ
ดังกล่าวเป็นความผิดวินัยร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๕)

๓.๕) วินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

๓.๕.๑) ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่ง
หน้าที่ราชการหาผลประโยชน์ การละเว้นปฏิบัติหน้าที่เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดมี
ความผิดร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๑)

- ๓.๕.๒) ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย กฎระเบียบข้าราชการ มติคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ หากไม่ปฏิบัติเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๗)
- ๓.๕.๓) ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ การละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่เป็นความผิดร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๒) ข้าราชการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกัน ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุอันสมควร สำหรับพนักงานราชการละทิ้งหน้าที่เกิน ๗ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ถือเป็นการผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องไล่ออก
- ๓.๕.๔) ข้าราชการต้องรักษาความลับของทางราชการ การเปิดเผยความลับของราชการเป็นความผิดวินัยร้ายแรง
- ๓.๕.๕) ข้าราชการต้องวางตัวเป็นกลางทางการเมือง ไม่ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ การประมาทเลินเล่อ ทำให้เกิดความเสียหาย เป็นความผิดร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๗)
- ๓.๕.๖) ข้าราชการไม่ยอมให้ผู้อื่นหาผลประโยชน์ทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่ง
- ๓.๕.๗) ข้าราชการต้องไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ตำแหน่งคล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท
- ๓.๖ วินัยต่อตนเอง
- ๓.๖.๑) ข้าราชการต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการมิให้เสื่อมเสีย
- ๓.๖.๒) การกระทำที่เชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเป็นความผิดวินัยร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๔)
- ๓.๖.๓) การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกหรือหนักกว่าจำคุกเว้นแต่กระทำความผิดที่กระทำ โดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เป็นความผิดวินัยร้ายแรง มาตรา ๘๕ (๖)

๔. โทษของการกระทำผิดวินัย มี ๕ สถาน คือ

ความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

๔.๑ ภาคทัณฑ์ เป็นโทษกระทำผิดวินัยเล็กน้อย มีเหตุอันควรงดโทษจะงดโทษให้โดยทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้ ผู้ถูกลงโทษหากมีคุณสมบัติที่จะเลื่อนเงินเดือน อาจได้รับการเลื่อนเงินเดือนได้

๔.๒ ตัดเงินเดือน ลงโทษตัดเงินเดือนเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือนและเป็นจำนวนเดือน ผู้ถูกลงโทษตัดเงินเดือนในครั้งปีที่ผ่านมาจะไม่ได้รับการเลื่อนเงินเดือนในครั้งปีนั้น

๔.๓ ลดเงินเดือน ลดเงินเดือนของผู้กระทำความผิดลงเป็นจำนวนเปอร์เซ็นต์ของเงินเดือน ผู้ถูกลงโทษลดเงินเดือนในครั้งปีที่ผ่านมาจะไม่ได้รับการเลื่อนในครั้งปีนั้น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

๔.๔ ปลดออก เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยได้รับบำเหน็จบำนาญ เสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ

๔.๕ ไล่ออก เป็นการลงโทษให้พ้นจากราชการ โดยไม่ได้รับบำเหน็จบำนาญ

โทษทางวินัย		
ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ
- ภาคทัณฑ์ - ตัดเงินเดือน - ลดเงินเดือน - ปลดออก - ไล่ออก	- ภาคทัณฑ์ - ตัดเงินค่าตอบแทน - ลดเงินค่าตอบแทน - ไล่ออก	- ภาคทัณฑ์ - ตัดค่าจ้าง - ลดค่าจ้าง - ปลดออก - ไล่ออก

แหล่งที่มา

สรุปบทเรียนจากการเรียนรู้ผ่าน ระบบการฝึกอบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ LDD e-Training
 กรมพัฒนาที่ดิน หลักสูตร วินัยและการรักษาวินัย บรรยายโดย นางมาลินี คุณะติลล จำปาทอง
 ผู้อำนวยการกลุ่มวินัย กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน